

مدیرکل صمت استان خبر داد:
صدر بیش از هزار
جواز تاسیس واحدهای
کوچک مقیاس

۳

سرخاب

یکشنبه ۳ تیر ماه ۱۴۰۳ ■ ۱۶ ذی الحجه ۱۴۴۵ ■ ۲۳ ژوئن ۲۰۲۴ ■ سال هجدهم ■ شماره ۴۷۲۰ ■ ۸ صفحه ■ ۱۰ هزار تومان
<http://www.sorkhab.ir> ISSN2008 - 1014

رییس اتاق ایران:
امکان سرمایه گذاری در کشور
کاهش یافته است

۲

تیتروار

تشکیل ۱۳۱ پرونده برای مجرمان اقتصادی در فضای مجازی

رئیس پلیس امنیت اقتصادی فراجا از تشکیل ۱۳۱ پرونده علیه مجرمان اقتصادی در فضای مجازی توسط پلیس امنیت اقتصاد دیجیتال خبر داد.

۲

تیرهای انتخاباتی در بازار مسکن

بازار مسکن در ماه انتخابات شاهد رفتار معنادار هر دو سمت معاملات است. تقاضای خرید انتظار تعدیل قیمت‌ها در دولت جدید را دارد و یک گروه در دسته فروشندگان نیز با همین نگاه، «صبر» کرده است. اما در ماه «اعلام رئیس جمهور منتخب» متغیر کلیدی بازار ملک چه جهتی پیدا می‌کند؟ «دنیای اقتصاد» با بررسی تورم مسکن در ماه‌های تیر سال‌های انتخابات، به این پرسش پاسخ داده است...

۵

طرح نور؛ تیمی که هیچ کس به گردن نمی‌گیرد!

اگر اکثر مردم حامی طرح نور بودند نامزدی‌های اصول‌گرا باید با صدای بلند حمایت می‌کردند. جان کلام البته همان است که مسعود پزشکیان گفت: نه با زور توانستند زنان ما را بی‌حجاب کنند و نه با زور می‌توانند باحجاب کنند.

۷

توصیه رهبر معظم انقلاب در آستانه انتخابات ریاست جمهوری:

حرف دشمن پسند زده نشود

صفحه ۲

اذا علمت مفاعله لولا
 هرگاه قناتوت می‌کنید عادلانه قناتوت کنید

سرخط خبرها

احضار ۴ نفر به دلیل
 تخلف و دستکاری در
 نظرسنجی‌های انتخاباتی

۲

مشاغل سخت و
 زیان‌آور، اچ‌حاف در
 حقی تولیدکنندگان؟

۵

در فقدان عالی‌ها حداقل
 خوب‌ها را از کف ندهیم

۷

وقتی سریال‌سازان
 نمایش خانگی تیران
 را با تگزاس اشتباه

می‌گیرند

۸

یادداشت

غیبت یک گفتمان مهم در انتخابات

سامان مهران

جامعه و ضرر عمده مردم شود. تحلیل محتوای اظهارات اقتصادی نامزدها و رویکردهای آنان، بهترین گواه برای گزاره فوق است. عمده آنان از آزادسازی نرخ ارز دفاع کرده و تخصیص ارز با قیمت پایین برای تامین نیازهای اساسی کشور را معادل توزیع فساد قلمداد می‌کنند، به تعدیل (گران کردن) نرخ حامل‌های انرژی باورمندند، در پی خلع ید دولت از اقتصادند، خصوصی‌سازی را یگانه راه عبور از ناکارآمدی‌های موجود تلقی می‌کنند و مخلص کلام اینکه سمت‌وسوی راهبردهای اقتصادی آنان منجر به تشدید شکاف‌های اقتصادی و فشار بیشتر روی طبقات پایین خواهد شد. عجیب است که نه غالب نامزدها و نه حتی مشاورانشان در این مدت زمان سپری شده از تبلیغات هیچ ایده‌ای برای اطمینان‌بخشی به افشار ضعیف و کسانی که موج تورمی موجود آنان را به ورطه فقر کشانده، نداشته و غیبت این عنصر کلیدی در منظومه اقتصادی داوطلبین، میل و رغبت عمومی و امید برای پدیدار شدن وضعیتی جدید را کم‌رنگ می‌کند. این زینده سیاسیون با سابقه و آبدیده‌ای نیست که در استنباط حاجات بخش اعظمی از مردم دچار نقیصه‌های فراوانی باشند. برجسته‌ترین خصیصه یک سیاست‌کاران، پاسخ‌گویی به نیازهای اصلی مردم خود در بزنگاه‌هاست، نه قدم‌نهان مجدد در مسیرهای پیموده شده و تمسک به روش‌های آزموده شده‌ای که نتایج خسارت‌بار و ناکارآمدی‌اش مقابل دیدگان است...

ادامه در صفحه دو

در هنگامه تبلیغات انتخاباتی، مسئله‌ای که بیش از همه خودنمایی می‌کند غیبت گفتمان حمایت از طبقات ضعیف، فرودستان، کارگران و افشاری است که تحت شدیدترین فشارها قرار گرفته و در ساخت سیاسی هم صدایی برای نمایندگی مطالبات آنان وجود ندارد. انتظار می‌رفت با توجه به تبدیل شدن اقتصاد به اولویت کشور، نمود شکاف‌های اقتصادی و نابرابری‌ها و مواجهه بخش اعظمی از افشار ضعیف با تورم، نامزدها برخلاف ادوار قبل راهبرد درخوری برای اتخاذ سیاست‌های رفاهی داشته باشند اما هر قدر که تبلیغات داوطلبین افزایش یافته و حضور آنان در متن رسانه‌ها نمود بیشتری می‌یابد، فقدان این مسئله به چشم می‌خورد.

هر چند که در آثای سخنان این ۶ چهره احراز صلاحیت شده، گریزی هم به محبت دستمزدها و لزوم عادلانه کردن آن زده می‌شود اما این امر را صرفاً می‌توان ذیل وعده‌های رنگارنگ انتخاباتی جای داد. آن مسئله‌ای که واجد اهمیت است تبدیل کردن گفتمان مطالبات طبقات ضعیف به نقطه کانونی تبلیغات و راهبرد اصلی نامزدی‌هاست که غالب افراد احراز صلاحیت شده نتوانسته‌اند به این نیاز مردم جامعه پاسخ و حتی آن را تبدیل به مزیت کنند. گویا میلیون‌ها کارگر حداقل بگیر و خانواده‌هایشان، از میدان توجهات به در شده و آن چه که اولویت دارد، پرداختن به دغدغه‌های صاحبان سرمایه و ترسیم سیاست‌هایی است که در نهایت منجر به بهره‌مندی بخش قلیلی از

#همنوا_با_مردم
 #دوران_هم_نوایی

همنوا
 پایگاه خبری تحلیلی
 Hamnava.ir

مارادنبال فرمایید

انجمن خیریه پژواک
 حامی بیماران مبتلا به سرطان در آذربایجان شرقی

شماره تلی: ۰۲۱-۲۲۴۴۴۴۴۴ و شماره ملی: ۰۲۱-۲۲۴۴۴۴۴۴

پژواک مهربانی، تکرار زندگانی

شماره کارت انجمن جهت واریز کمک‌های نقدی
 شماره کارت: ۶۰۳۷-۹۹۱۱-۹۹۵۲-۶۱۵۷

با سفارش تاج گل، استند و بنر برای
 مراسم ترحیم از این انجمن، ضمن
 ابراز همدردی با خانواده‌های معزا در
 تأمین هزینه درمان بیماران مبتلا
 به سرطان سهیم باشیم.

شماره سفارش: ۰۲۱-۳۵۵۷۳۱۷۱-۰۴۱-۵۹۳۰

مشاغل سخت و زیان‌آور، اجحاف در حق تولیدکنندگان؟

ایرنا - یکصد و سومین جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان شرقی با محوریت بررسی مشکلات بازنشستگی پیش از موعد مشمولان مشاغل سخت و زیان‌آور در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد و در این نشست فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان از شمول سخت و زیان‌آور به برخی مشاغل کارگری انتقاد کردند.

رئیس اتاق بازرگانی تبریز، با اشاره به مشکلات متعدد در رابطه با مشاغل سخت و زیان‌آور بیان کرد: نیروی متخصصی که ۲۰ سال در یک حوزه فعالیت کرده است، اگر پس از بازنشستگی شرایط مناسبی مانند افزایش حقوق در نظر گرفته شود، تشویق به ادامه کار شده و تمایل کمتری به بازنشستگی خواهد داشت، بنابراین ما باید تلاش کنیم مزایا و حقوق افراد را افزایش دهیم تا آنها کمتر به سمت بازنشستگی تمایل داشته باشند. یونس ژائله اضافه کرد: برخی مشاغل به واقع سخت و زیان‌آور نیستند، اما به دلیل اینکه در این رده تعریف شده‌اند، اپیدمی‌وار بین واحدهای تولیدی افزایش یافته‌اند.

ژائله همچنین تأکید کرد: در مقابل، برخی مشاغل وجود دارند که فعالیت در آنها بیش از ۲۰ سال برای کارگر بسیار مضر است، بنابراین نباید اجازه فعالیت مجدد یا بیش از حدّ معین به کارگران در این مشاغل داده شود. هوشمندسازی فرآیندها راه‌حل مشکلات است محمد کلّمی، معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار آذربایجان شرقی با بیان اینکه تا زمانی که سلیاق فردی در فرآیندها حکمفرما هستند، نمی‌توان کاری از پیش برد، گفت: باید سامانه‌ها حاکم شوند و بر سامانه‌ای و هوشمند کردن فرآیندها تمرکز کنیم.

وی با اشاره به کاهش تمایل فعالیت جوانان در واحدهای تولیدی افزود: اگر امروز مانع از فعالیت بازنشستگان شویم، مسیر غلطی را در پیش گرفته‌ایم، چرا که از یک سو با کمبود نیروی کار مواجه هستیم و از سوی دیگر نیروی کار با سابقه‌ای را که می‌توانند در

مشاغل سخت و زیان‌آور، اجحاف در حق تولیدکنندگان؟

واحدهای تولیدی فعال باشند، از دست می‌دهیم و مجبور به استفاده از نیروی کار خارجی خواهیم شد. کلّامی گفت: در رابطه با مشاغل سخت و زیان‌آور باید مژ قانون رعایت شود و شرایط فعالیت برای شغلان در این حوزه بهتر شود.

پرداخت حق بیمه بازنشستگی مشاغل سخت به واحدهای تولیدی فشار وارد می‌کند

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز، به پرداخت چهار درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور توسط کارفرما اشاره کرد و گفت: قبلاً چهار درصد اضافه مشاغل سخت و زیان‌آور ماه به ماه توسط واحدهای تولیدی پرداخت می‌شد، اما اکنون این امکان وجود ندارد و در

پایان خدمت این مبلغ محاسبه می‌شود که رقم هنگفتی است و به واحدهای تولیدی فشار وارد می‌آورد. مهدی امینی با اشاره به مشکلات متعدد در حوزه مشاغل سخت و زیان‌آور، افزود: در این زمینه لازم است بین مشاغل مشمول گروه الف و ب تمایز قائل شویم. وی پیشنهاد کرد: مشاغلی که جزو گروه الف هستند و با انجام اقداماتی امکان کاهش میزان زیان‌آور بودن آنها وجود دارد، با مشاغل گروه ب از نظر بازنشستگی تفاوت داشته باشند.

رئیس خانه صمت آذربایجان شرقی با اشاره به اینکه این استان دارای چهار هزار و ۶۰۰ واحد صنعتی است، گفت: یکی از مشکلات اساسی ما، کمبود شرکت‌های سنجش آلایندیگی در استان است.

امینی افزود: در حال حاضر ۱۰ شرکت برای انجام این کار وجود دارد که ۲ شرکت عملاً تعطیل شده‌اند و هشت شرکت روند رسیدگی به میزان آلایندیگی را انجام می‌دهند که برای استانی صنعتی بسیار کم است.

نیازمند اصلاح قوانین مشاغل سخت و زیان‌آور در سطح فرا استانی هستیم

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان آذربایجان شرقی، با بیان اینکه مشکلات مشاغل سخت و زیان‌آور بارها در جلسات مختلف مطرح شده و تبعات ناشی از این مشکلات احساس شده است، گفت: نیازمند اصلاح قوانین در سطح فرا استانی هستیم. حسین فتحی با اشاره به اینکه که گذشته مبلغ ۴ درصد هر ماه اخذ می‌شد اما بعدها با شکایت کارفرمایان این قضیه تبدیل به وضع موجود شد، گفت: برای حذف این قانون نیازمند چانه‌زنی در دیوان عدالت اداری هستیم. فتحی پیشنهاد داد: درجه سختی کارمشاغل باید بر اساس گروه‌های شغلی، متفاوت تعیین شود تا مشکلات این حوزه به طور موثرتری حل شود.

اشتغال مجدد بازنشستگان منع قانونی ندارد

دادستان تبریز، اظهار داشت: از نظر قانونی منعی برای اشتغال مجدد بازنشستگان وجود ندارد و این موضوع می‌تواند به کاهش مشکلات ناشی از کمبود نیروی کار کمک کند.

بایک محبوب علیلو، بر لزوم خروج از انحصار و بالا بردن کیفیت شرکت‌های سنجش آلایندیگی تأکید کرد و گفت: برای افزایش کیفیت و تعداد این شرکت‌ها، اتاق بازرگانی می‌تواند با معرفی افراد توانمند و هماهنگی با دانشگاه علوم پزشکی، این فرآیند را تسریع کند. وی افزود: در نظرات بر عملکرد و فرآیند چند شرکت آلاینده‌سنج با مشکل مواجه هستیم و باید بعد نظارتی بر این شرکت‌ها تقویت شود تا اظهار نظرها کارشناسی و علمی باشند .

خاندوزی در مجلس:

دولت سیزدهم در حوزه اقتصاد گام‌های موثری برداشت

ایرنا - وزیر اقتصاد و امور دارایی گفت: دولت سیزدهم در حوزه اقتصاد گام‌های موثری برداشته و به‌رغم تمام سختی‌ها موفق عمل کرده است.

احسان خاندوزی در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی و در جریان بررسی روند حمایت از تولید، اشتغال پایدار و رشد تولید ملی گفت: ما انتظار داریم با اولویت در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گیرد. وی با بیان این که واگذاری دو باشگاه مهم که از آرزوهای دیرینه بود در این دولت رقم خورد افزود: اتفاقاتی که در سهام عدالت رخ داد بسیار رضایت‌مندی مردم شد. در حوزه مولد سازی نیز اتفاقات بزرگی در کشور آغاز شد. آغاز این که دولت‌ها از نفت‌خواری به سمت مولد کردن دارایی‌های خود حرکت کنند گام مهمی است.

وی تصریح کرد: میزان ترانزیت کالا از ۵/۱ میلیون تن در سال ۱۳۹۹ امروز به هشت میلیون تن در سال ۱۴۰۳ رسیده است که به لحاظ حجمی بالاترین میزان ترانزیتی است که در تاریخ اقتصاد ایران رقم خورده است. ما هرجایی که می‌رقتم با انحصار مواجه می‌شدیم که خوشبختانه در این دولت تلاش شد تا انحصارها شکسته شود. رسیدگی به داد‌خواهی‌های مالیاتی از ۴۲ ماه به ۱۲ ماه کاهش یافت یعنی حداکثر ظرف یکسال به تمام برونده‌ها در این حوزه رسیدگی می‌شود. وزیر اقتصاد افزود: سامانه مودیان و پایانه‌های فروشگاهی سبب شد برای اولین بار ما ۶۰۰ هزار اظهارنامه برآوردی را برای ارتفاع اطلاعات سازمان مالیاتی تهیه کنیم، تمرکز بر داده درشت‌ها در اخذ مالیات از دیگر اقدامات این دولت بود. ۳۰ درصد کل مالیات کشور را در سال ۱۳۸۷ تحقق شد و وجود داشته یعنی در ۱۷ سال گذشته بالاترین میزان سرمایه گذاری خارجی محقق شده مربوط به سال ۱۳۹۶ بود، اما با تلاش‌های دولت سیزدهم در سال ۱۴۰۱ بار دیگر این رکورد شکسته شد و ۱/۴ میلیارد دلار و در سال ۱۴۰۲ نیز بالغ بر ۵/۵ میلیارد دلار سرمایه گذاری خارجی محقق شده داشتیم.

اجبار بازنشستگان حداقل‌بگیر به عدم اشتغال مجدد، اجحاف است

مدیر کل تأمین اجتماعی استان آذربایجان شرقی به بیان اینکه کارفرمایان و سازمان تأمین اجتماعی در یک جبهه هستند و دغدغه‌های مشترک زیادی دارند، افزود: بازنشستگان تأمین اجتماعی به ۲ دسته تقسیم می‌شوند؛ یکی حداقل‌بگیران و دیگری افرادی که مستمری بالاتری نسبت به دیگران دارند. یونس دباغ‌پور صادقی اظهار کرد: در شرایط اقتصادی کنونی، اجبار بازنشسته‌ای که با حداقل حقوق زندگی می‌کند به عدم اشتغال مجدد، نوعی فشار و اجحاف است و باید توجه داشته باشیم که این افراد برای تأمین نیازهای زندگی خود، نیازمند ادامه فعالیت هستند. یونس اکبرپور پایدار، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز بر ضرورت بهینه سازی صنایع تأکید کرد و گفت: ما باید به سمتی پیش برویم که صنایع از حوزه مشاغل سخت و زیان‌آور خارج شوند.

غلامرضا نوری قزلبچه، نماینده مردم استان بستانآباد در مجلس شورای اسلامی گفت: تفاوت بین گروه الف و ب در مشاغل سخت و زیان‌آور در اواخر مجلس قبلی مطرح شد اما در مجلس بعدی نیز سعی می‌کنیم پیگیری کنیم.

لزوم افزایش حقوق کارگران در مشاغل سخت و زیان‌آور

سرپرست استانداری آذربایجان شرقی بر لزوم افزایش حقوق کارگران در مشاغل سخت و زیان‌آور تأکید کرد و گفت: اگر این اتفاق محقق شود می‌توان آنها را برای بالا بردن سن بازنشستگی ترغیب کرد. تراب محمدی، برررسی آمار کارگرانی که پس از بازنشستگی دوباره وارد چرخه فعالیت در بازار کار می‌شوند را خواستار شد و گفت: قبل از هرگونه تصمیمگیری باید آمار دقیقی در این زمینه در اختیار ما باشد. وی همچنین خواستار نظارت بیشتر بر عملکرد شرکت‌های آلایندیگی سنجی شد.

دنیای اقتصاد - بازار مسکن در ماه انتخابات شاهد رفتار معنادار و هر دو سمت معاملات است.

تقاضای خرید انتظار تعدیل قیمت‌ها در دولت جدید را دارد و یک گروه در دسته فروشنده‌ها نیز با همین تیر ماه «صبر» کرده است، اما در ماه «اعلام رئیس جمهور منتخب» متغیر کلیدی بازار ملک چه هفتی پیدا می‌کند؟ «دنیای اقتصاد» با بررسی تورم مسکن در ماه‌های تیر سال‌های انتخابات، به این پرسش پاسخ داده است. شروع کار یک رئیس جمهور با جهش ۱۲درصدی قیمت مسکن همراه شد و با انتخاب رئیس جمهور دیگر ۵درصد ریزش کرد.

اتمسفر بازار معاملات مسکن در «ماه تبلیغات و برگزاری انتخابات» و همین‌طور «ماه اول رئیس جمهور جدید» طی همه دوره‌های گذشته، شرایط خاص انتخاباتی به خود گرفته است؛ در این دوره نیز «ماه انتخابات» اگرچه در مقایسه با دوره‌های قبلی، به لحاظ اسمی عوض شده -به جای خرداد، تیر ماه است- اما رفتار بازیگران معاملات ملک شبیه همان مقاطع گذشته است. در عین حال برای «ماه پساانتخابات» می‌توان سناریوهای احتمالی را پیش‌بینی کرد.

صبر انتخاباتی بازیگران بازار

گزارش میدانی از نیض مراجعه و معاملات آپارتمان در تهران طی هفته‌های گذشته -ماه انتخابات- حاکی است، دو طرف بازار یعنی متقاضیان خرید و متقاضیان فروش، «صبر انتخاباتی» پیشه کرده‌اند. بررسی‌های «دنیای اقتصاد» دربارۀ علت و منشأ این صبر نشان می‌دهد، یک طرف معاملات توقع «تعدیل قیمت مسکن» با شکل‌گیری دولت چهاردهم را دارد و طرف دیگر یعنی سمت فروشی، نه اینکه صرفاً «انتظار تداوم وضعیت سال‌های اخیر» را داشته باشد اما به دنبال «مشخص شدن چشم‌انداز اقتصاد ایران در ۴ سال آینده» با انتخاب رئیس جمهور جدید است تا پس از آن، دست به فروش آپارتمان بزند. این سمت از بازار معاملات مسکن یعنی همان تقاضای فروش، خود دو دسته است، دسته اول مالکانی هستند که آپارتمان‌ها را در سال‌های گذشته به قصد سرمایه‌گذاری -حفظ ارزش واقعی دارایی‌شان- خریداری کرده بودند و حالا یا ماه‌های بعد برای تبدیل دارایی به قصد کسب بازدهی بیشتر به دنبال فروش آن هستند.

مرداد بازار مسکن چگونه خواهد بود؟

چشم‌انداز مرداد ماه ۱۴۰۳ بازار مسکن به لحاظ «ماه اول پس از انتخابات» را باید از روی «کارنامه قیمت مسکن» در اولین تیر دوره‌های ۴ ساله چهار رئیس‌جمهور قبلی، پیش‌بینی کرد. این تفاوت اسمی در «ماه شروع به کار دولت چهاردهم» نسبت به دولت‌های قبلی، ناشی از حادثه‌ای بود که پایان اردیبهشت‌ماه امسال برای هلی‌کوپتر حامل شهید رئیس‌ی رخ داد که

مناظره سوم با موضوع مسائل فرهنگی و اجتماعی، دیدگاه نامزدها را شفاف‌تر کرد

بحث داغ درباره سبک زندگی فرهنگ و اینترنت

بیگانگان؛ به جای اینکه خودمان را نقد کنیم که چرا این اتفاق افتاده است، در بیرون برخورد هایی با دختران می‌کنیم که نمی‌توان پذیرفت. وی با انتقاد از معطل ماندن رسیدگی به لایحه پیشگیری از آسیب‌دیدگی زنان و ارتقای امنیت آنان در برابر سوء رفتار، گفت: ما همچنان نتوانستیم جایگاه زنان را درست کنیم.

سعید جلیلی هم با اشاره به اینکه بسیاری از موفقیت‌های ما در پس از انقلاب، م‌رهون زنان است، اظهارکرد: علت تمرکز دشمن در سال‌های اخیر روی مسألهٔ زنان، این است که آنان زنان را یک نقطه قوت انقلاب اسلامی و مردم ایران می‌دانند. وی با بیان اینکه آن چیزی که خیلی از زنان ما از آن نگران هستند این است که چرا این نقش و موقعیت زن و نقش‌آفرینی او سانسور می‌شود؟ گفت: امروز زن در عرصه‌های مختلف باحجاب و با عفت و باحیا یک نمونه دقیق و مؤثر را به جهان نشان می‌دهد.

قاضی‌زاده هاشمی هم با بیان اینکه امروز باید میدان‌دار حمایت از خانواده در جامعه باشیم، اظهارکرد: زن یک فرصت و پیشران و روش حل مسائل است. دغدغهٔ زن زنان حجاب نیست، بلکه دغدغهٔ آنان تبعیض در فرصت‌هاست؛ حق هم دارند.

علیرضا زاکانی با اشاره به اینکه «دولت خدمت» اساس کارش را اجرای قانون اساسی گذاشته است، گفت: در بسته رفاه (دولت خدمت) مشکلات و گره زندگی مردم باز می‌شود. وی ادامه داد: حجاب هم شرعی و قانونی است اما نوع مواجهه با بی‌حجابیان جز از طریق احترام و مواجهه قانونی میسر نیست. در فرصت چهاردقیقه دوم هم، مصطفی پورمحمدی با بیان اینکه بخش بزرگی از جامعه سبک‌های متفاوتی دارد که بیشتر به خاطر لجاج‌بازی و اعتراض است، گفت: نمی‌شود بی‌برنامه و فقط با روش‌های تند با این

مناظره سوم ۶ نامزد انتخابات چهاردهمین دوره ریاست جمهوری، با محوریت مسائل فرهنگی و اجتماعی، در ساختمان شیشه‌ای صدا وسیما برگزار شد. در این دور از مناظرات ابتدا پرسش‌ها مطرح شد و سپس از نامزدها درخواست می‌شد که در فرصت چهار دقیقه پاسخ و دیدگاه خود را مطرح کنند. در دور نخست، پرسش‌ها حول سبک زندگی، خانواده، زنان و حجاب بود. در مرحله بعد نوبت به طرح پرسش‌ها درباره اینترنت، شبکه‌های اجتماعی و فضای اجتماعی و در نهایت پرسش‌های ناظر بر مسأله حکمرانی مطرح شد. نکته مهم در این دور از مناظره‌ها این بود که نامزدها در اصول، با یکدیگر مشترک بودند، اما در شیوه انجام کار یا در ابزارهایی که برای تحقق اهداف تعیین شده برای موضوعات مختلف یا یکدیگر اختلاف نظر داشتند. به عنوان مثال، در حوزه خانواده و زنان، هر شش نامزد هم بر اولویت بودن خانواده، نقش زنان در خانواده و ضرورت حمایت اقتصادی از این واحد بنیادی جامعه تأکید داشتند. یا در حوزه حجاب و عفاف، تقریباً همه نامزدها بر حجاب و عفاف تأکید داشتند، اما درباره چرایی بروز بی‌حجابی یا کم حجابی و چگونگی مواجهه با این مسأله، اعم از اینکه مواجهه سخت باشد یا نرم، اختلاف نظر داشتند. آنچه می‌خوانید، گزارش کوتاهی است از این رویداد سیاسی که با موضوع فرهنگی برگزار شد.

زن و حجاب از دیدگاه نامزدها

در حوزه زنان، مصطفی پورمحمدی با طرح این سؤال که آیا زنان به جایگاه واقعی خود رسیده‌اند، گفت: هنوز به زنان اعتماد نداشته و آنان را باور نداریم، چگونه انتظار داریم آنان سبک زندگی ما را ببینند؟ پورمحمدی با بیان اینکه عده‌ای زبان اعتماد و رضایت را با زبان تهدید و باتوم اشتباه گرفته‌اند، تأکید کرد: نمی‌شود با خشونت و تحمیل بازن رفتار کرد.

محمد باقر قالیباف، شکل‌گیری ایران قوی را در گرو خانواده قوی دانست و گفت: نگاه برابر جنسیتی را قبول نداریم، اما عدالت جنسیتی در اولویت کار ما است. وی اعلام کرد: قول می‌دهم در دولت «خدمت و پیشرفت» اینکه زنان در دوره‌های «زن خانه دار» باشند یا اینکه در جامعه حضور پیدا کنند؛ بدون شک باید زمینه حضور هر دو را برای زنان فراهم کنیم تا خودشان انتخاب کنند.

مسعود پزشکیان هم در فرصت خود، ریشه مسائلی را که درباره زنان مطرح می‌شود در مدرسه دانست و اظهارکرد: این به‌ها، دختران و خانم‌ها را ما تربیت کرده‌ایم نه

نزاع سیاسی انتخابات؛ دولت سوم روحانی آری یا خیر؟

بردن منازعه انتخابات به موضوع دولت روحانی اتفاقا از حاشیه انتخابات کلید خورد. علیرضا زاکانی با بازخوانی تصاویر دولت روحانی تلاش کرد حافظه تاریخی رای دهند‌ها را بازسازی کند. تأکید بر استمرار دولت سیزدهم توسط امیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی هم به شکل‌گیری این فضا کمک کرد. تأکید زاکانی بر مشترک بودن اعضای ستاد پزشکیان با دولت حسن روحانی، پزشکیان را مجبور به واکنش کرد. پزشکیان علی‌رغم نشانه‌های روشن بر این موضوع، رسماً از دولت حسن روحانی اعلام برائت کند تا رای منفی بالای حسن روحانی به سید او نرود. اینکه مخاطب چنین موضوعی را قبول کند یا نه البته به این سادگی

فرهیختگان - با وجود ضعیف بودن مناظره‌ها و سطح پایین منازعه ایده‌های حکمرانی در این سه مناظره، به نظر می‌رسد هرچند دیرهنگام اما بالاخره منازعه اصلی سیاسی فضای انتخاباتی در حال شکل‌گیری است. مسابقه برای فرار از میراث روحانی از سوی همه نامزدهای انتخاباتی نشانه مهمی برای این موضوع است.

به نظر می‌رسد مناظره‌های دوم و سوم ریاست‌جمهوری ۱۴۰۳ تحت تأثیر نتایج نظرسنجی‌ها صورت‌ن‌یابد شده و از محتوای اولیه تغییر جهت داده است. نظرسنجی‌های دانشگاهی و غیردانشگاهی با وجود اختلاف‌نظرهای اولیه در چند موضوع با هم مشترکند. اول اینکه علی‌رغم برآورد‌های اولیه تاکنون امکان مشارکت خیلی بیشتر از ۵۰ درصد فراهم نیست.

نکته دوم هم این است که سه کاندیدای اصلی یعنی قالیباف، جلیلی و پزشکیان هیچ‌کدام فعلاً به بردن انتخابات در دور اول نزدیک نشده‌اند.

با این دو پیش‌فرض محتوای مناظره‌های انتخاباتی از مناظره دوم به بعد دچار مقداری تغییر شده است. با توجه به شکسته نشدن یخ انتخابات به نظر می‌رسد سید اصلی رای شبیه انتخابات ۱۴۰۰ باشد. در این فضا همه نامزدها تلاش می‌کنند از همین سبب برداشت کنند و رای خود را بالا ببرند. ملاحظات و میان‌روی‌های پزشکیان را هم باید در همین چهارچوب فهمید. در چنین فضایی در صورت صریح‌تر و شفاف‌تر شدن انتخابات، مساله اصلی تبدیل به دوگانه دولت رئیسی و دولت روحانی می‌شود. این منازعه همچنان زنده است به دو دلیل؛ اول اینکه از پایان دولت روحانی تنها سه سال می‌گذرد و از سوی دیگر بسیاری از کارگزاران دولت روحانی در صحنه انتخابات حضور دارند.

محدودیت برای کسب و کارهای آنلاین دارید؟»، «برنامه شما برای ساماندهی فضای مجازی چیست؟»، «سیاست شما برای مواجهه با فیلترینگ بورژه شبکه‌های اجتماعی پرمخاطب چیست؟» و «قدرت به ابعاد سواد مجازی توجه دارید؟» سؤالاتی بود که هریک از نامزدها باید به آن پاسخ می‌دادند.

مصطفی پورمحمدی در فرصت ۴ دقیقه اول بخش دوم با انتقاد از فیلترینگ فضای مجازی اظهار کرد: راهکار این نیست که ما برای مقابله با آسیب‌ها که بسیار هم نگران‌کننده است و همه ما را آزار می‌دهد خودمان را از فرصت‌ها محروم کنیم.

محمد باقر قالیباف نیز همچون پورمحمدی به انتقاد از اعمال فیلترینگ در فضای مجازی پرداخت و گفت: با موضوع فیلترینگ مخالفم چون خطرات و فساد زیادی به دنبال دارد. فضای مجازی یک فرصت برای ما است البته ما در شرایطی تصمیمی گرفته و بعد آن را تبدیل به تهدید می‌کنیم.

مسعود پزشکیان نیز در فرصت ۴ دقیقه اول بخش دوم این مناظره با بیان اینکه با اعمال فیلترینگ بسیاری از مشاغل را از دست داده‌ایم اظهار کرد: بسیاری از افرادی که از طریق فضای مجازی امرار معاش می‌کردند با اعمال فیلترینگ زندگی‌شان به هم ریخت و میلیون‌ها انسان با این اقدامی که انجام شد تحت تأثیر قرار گرفتند.

سعید جلیلی دیگر نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری نیز درباره خود در زمینه حکمرانی فضای مجازی، اظهار کرد: ایجاد پیام‌رسان‌های داخلی مثل بله، روبیکا، سروش، ای‌تا، نشان، بلد، اسنپ، تپسی، کافه بازار و باد صبا کار بزرگی بود که در موضوع فضای مجازی برخورد فعالانه داشتند.

قاضی‌زاده هاشمی نیز در فرصت ۴ دقیقه اول بخش دوم

خوب، دشمن عالی نیست!

در فقدان عالی‌ها حداقل خوب‌ها را از کف ندهیم

بیشتر فرو غلغیدن در بحران‌های آلودگی و محیط زیستی مصون بن‌دار!

- ما آرمان قطب پزشکی و توریسم درمانی شدن را از سرمان انداخته‌ایم اما دولت واقع‌گرا می‌تواند جلوی مهاجرت سالانه ۳۰۰۰ پزشک و متخصص را بگیرد و ما را از بحران پزشکی و درمانی سال‌های آتی مصون بن‌دار!

- ما به دنبال انقلاب حمل و نقل عمومی و تحقق قطارهای سریع‌السی‌ر (TGV) نیستیم اما شاید دولت واقع‌گرا بتواند از فرونشست ریل‌های قطار‌های موجود و بزرگراه‌های مان در اثر پدیده وحشت‌ناک فرونشست زمین جلوگیری کند!

- ما آرمان تبدیل شدن به مرکز علمی منطقه را از سرمان انداخته‌ایم اما دولت واقع‌گرا شاید بتواند سرعت فرار مغزها را کمتر کند و دلارهای کمتری سرازیر دانشگاه‌های ترکیه شوند!

- ما شاید نتوانیم دیگر سهمی آرمانی از بازار نفت و گاز اروپا داشته باشیم اما شاید دولت واقع‌گرا بتواند نفت‌مان را با حراج کمتری بفروشد و اندکی سرمایه خارجی جذب کند! - ما از برزندسازی در اقتصاد جهانی دست شسته‌ایم اما شاید دولت واقع‌گرا بتواند از بیشتر بی‌اهمیت شدن اقتصاد ایران در عرصهٔ جهانی جلوگیری کند! - شاید ما دیگر نتوانیم ۵۰ درصد درآمد ناخالص‌مان را صرف آموزش و پرورش نسل‌مان بکنیم اما برای مایی که دل در گروه این میهن داریم دولت واقع‌گرا می‌تواند مدیرانی شایسته و خلاق بر آموزش و پرورش آشفته این کشور بگذارد که خلاقیت ش‌آن خلا‌های مالی را جبران کند! درانتخاب پیش رو مجال انتخاب خوب اما غیر آرمانی مهیاست و بدانیم که خوب، دشمن عالی نیست!

■ **امید خزانی**

عالی می‌بود اگر فرد منتخب قدرت ترمیم گسل‌های بزرگ اجتماعی را می‌داشت و تنها با تکیه بر آرای اکثریت آبرقفل‌های اقتصاد را می‌گشود. در فقدان این عالی‌ها اما می‌شود برای انتخاب کسی کوشید که حداقلی از خوب‌ها را محقق کند!

عالی می‌بود اگر فرد منتخب قدرت ترمیم گسل‌های بزرگ اجتماعی به وجود آمده را می‌داشت.

می‌توانست بدون لابی‌گری‌های زمان‌بر و تنها با تکیه بر آرای اکثریت آبرقفل‌های بسته شده بر اقتصاد نزار و روابط بین‌الملل منزوی شده ما را بگشاید.

عالی می‌بود اگر رییس جمهور منتخب می‌توانست ما را به بازی‌گری مهم در چهارراه انرژی دنیا برگرداند و کشور را میزبان ۶۰ میلیون گردش‌گر می‌کرد اما در فقدان این عالی‌ها می‌شود برای انتخاب کسی کوشید که حداقلی از خوب‌ها را محقق کند!

خوب اما انتخاب کسی است که روی زمین راه می‌رود و در عالم واقعیت‌ها و به دور از توهومات سیر می‌کند و با دنیای آمار و ارقام مأنوس است.

- ما که در ایران زندگی می‌کنیم و عزیزان‌مان از ناوگان هوایی مستهلک استفاده می‌کنند شرایط ایده آل رقابت با ایرلاین‌های بزرگ منطقه را فراموش کرده‌ایم اما دولت واقع‌گرا دست کم می‌تواند ۵۰ یا ۱۰۰ هواپیمای نو و یا کم کارکرد برای ما تهیه کند!

- ما که در ایران زندگی می‌کنیم ایده آل استانداردهای آلایندگی و تحول حمل و نقل متکی بر خودروهای سبز و برقی را فراموش کرده‌ایم اما دولت واقع‌گرا می‌تواند ما را از

